

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Svmma Bvllarii Earvmve Svmmorvm Pontificvm
Constitvtionvm Qvae Ad Commvnem Ecclesiae Vsvm post
volumina Iuris Canonici, vsq[ue] ad Sanctissimum D. N.
D. Pavlvn Papam V. emanarunt**

Quaranta, Stefano

Venetiis, 1619

Sodomia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10793

tiones nulla sint, irrita & inanes, nullumque alicui ius in ipsis beneficiis, vel ad illa tribuant, nec aliquis earum vigore fructus suos faciat, sed ad eorum restitutionem teneantur, possiatque beneficia, tum sic impetrata, quam per eos antea obtenta, tanquam modo praemisso vacantia a nobis, & Rom. Pontifice pro tempore existente duntaxat libere impetrari volumusque statutum, ordinationem, & decretum nostrum huiusmodi, etiam quo ad Monasteria monialium, & alia beneficia per moniales, aut alias mulieres obtineri solita locum habere. Non obstantibus.

S O D O M I A.

PRÆTER Summistas sciendum est, qualiter contra clericos nefandi criminis reos ultra disposita in Concil. Lateranensi sub Alex. 3. relato in c. clerici de excessu praelat. pena fuerunt aggravata per duas Constitutiones Pii V. quarum prima est sub Datum Romæ kal. Aprilis 1566. in Bullario fol. 924. incip. cum primum.

§. Si quis crimen nefandum contra naturam, propter quod ira Dei venit in filios diffidentia, perpetraverit, curia seculari puniendus tradatur, & si clericus fuerit omnibus ordinibus degradatus simili poenæ subiciatur.

Altera vero constitutio de privatione clericorum propter incontinentiam, & eorum traditione brachio seculari, est eiusdem Pii V. publicata Romæ die tertio Septembris 1568. fol. 1028. in Bullario incip.

Horrendum illud scelus, quo polluta sceleratæque civitates tremendo Dei iudicio consumantur, acerbissimum nobis dolorem intulit, gratiterque animum nostrum commouet, ut ad illud quantum potest comprimendum, studia nostra commiseramus. Sane Lateranensi Concilio dignoscitur constitutum, ut quicumque Clerici, illa incontinentia, quæ contra naturam est, propter quam ira Dei venit in filios diffidentia, deprehensi fuerint labore, a Clero deiciantur, vel ad agendam in Monasterijs penitentiam detudantur. Verum ne tanti flagitij contagium, in punitionis spe, quæ maxima peccandi illecebra est, fidentius invalescat, Clericos huius nefarii criminis reos, grauius vlciscendos deliberauimus, ut qui animæ interitum non horrescunt, hos certe deterreat civilium legum vindex gladius secularis. Itaque quod nos iam in ipso Pontificatus nostri principio, hac de re decreuitus, plenius nunc, fortiusque persequi intendentes, omnes, & quoscumque Presbyteros, & alios Clericos seculares, & regulares, cuiuscunque gradus, & dignitatis, tam dirum nefas exercentes, omni priuilegio clericali, omnique officio, dignitate, & beneficio ecclesiastico præsentis Canonis auctoritate priuamus, ita quod per Iudicem Ecclesiasticum degradati, potestati statim seculari tradantur, qui de eis illud idem capiat supplicium, quod in laico hoc in exitio deuolutos, legum reperitur sanctionibus constitutum. Nulli ergo, &c.

c. clerici
de
exces.
prala.
& sub
dito.

ADDITIO Præsentis constitutionis dispositionem, & penas ampliamus *Ampl.*
non solum in clerico Sodomita masculorum concubitore, sed & in eo qui feminam
præposita venere cognouerit cum in hoc casu Sodomia proprie committi dicatur. 1.
sicuti præ alijs voluerunt Afflicti in constitut. regni, legum asperitate lib. 3. rubr.
42. num. 13. Iul. Clar. qui de comm. opinione attestatur lib. 3. recep. sent. S. Sodo-
mia num. 2. eamque sequutus est Menoch. de arb. Iud. lib. 2. casu 86. num. 5. & in
addit. ad eundem casum num. 40. Couar. in epitome de sponsal. & matrim. par. 2. §. 2.
5. num. 7. & Sayrum lib. 7. thesaur. conscient. c. 12. sub num. 21. Secundo ampliamus
in.

in Clerico, qui vitium bestialitatis commiserit cum brutis luxurie causa turpiter se commiscendo. ut in specie notat Rodriq. in sum par. 1. c. 209. sub num. 2. ratione de qua ibi per eum. vide Rolan. cons. 7. vol. 1.

Illam vero in pluribus limitamus, & primo in Clerico Sodomita occulto quo ad suspensionem ipso iure in foro conscientie ab ordinum executione & per consequens quo ad irregularitatem si in illis ministraret, & quamvis in contrarium se habeat quam plurimorum Doctorum auctoritates, etiam post peractam penitentiam ante dispensationem. prout est videre apud Lambert. de iure patron. par. 1. lib. 2. quest. 9. art. 18. Couar. in Clem. si furiosus par. 1. §. 1. num. 6. de homicid. & huic opinioni ad stipulatur Lopez ad Diaz. cap. 86. & ita propter criminis gravitatem practicandum esse inquit Folley in pract. crim. can. in Miscellan. cap. 37. num. 1. Oppositum tamen ex pluribus defendit, ac demonstrat Navar. in man. cap. 27. num. 249. & latius in comment. de neces. defend. prox. num. 37. Kolin. in tract. de irregular. cap. 43. §. 3. num. 4. idque etiam stante prefato Fj. V. motu; Henriq. in sum. libr. 63. de excōm. cap. 6. in fine in gl. lit. & clarius lib. 14. de irregular. c. 5. sub §. 1. concurrit Rodriq. in praetleg. c. 209. conclus. 1. secus vero in notorio, & publico ex prad. doct. quo casu ut advertit Tolet. in sum. lib. 1. cap. 74. huiusmodi irregularitas non dicitur provenire ex delicto sed ex infamia, & scandalo, quae ex delicti notorietate oriuntur; minusque dicendum est irregularitatem per laicos contrahi, de quibus hoc extraneus non loquitur ex eisdem Navar. Tolet. & Kolin. Secundo limitaandum de re tantum in clerico habente copulam Sodomiticā, quae non alias consummari dicitur nisi intra vas contra naturam semen effunderetur arg. tex. in c. fin. de spōs. & ita declarat Navar. ubi supra. quem sequitur Lopez & Roderiq. tam in sum. quā in tom. 1. q. regul. q. 30. art. 18. & tom. 2. q. 27. art. 2. Kolin. loco prox. cit. secus autem si extraordinariam pollutionem cum puero haberet quamvis inter actus Sodomiticos computetur Tertio consequenter limita in Clerico, qui attentaverit hoc scelus perpetrare ex allegatis per Mienoch. 2. de arb. iud. in addit. ad cas. 280. nume. 37. etiam si ad actum proximum devenisset non tamen delictum perfecisset. Unde sciendum quod dicitur attentari pueri pudicitia cum id agitur ut ex pudico impudicib. modis & primo quando processum esset ad aliquem actum de per se ordinatum de praesenti ad ipsum factum scelestissimum, veluti ad levandum vestes, & alia preparatoria de quibus per Cardin. Paris. in cons. 163. vol. 4. Secundo modo quando peruenit esset ad actum magis proximum, & immediatum, qui tunc talis diceretur, quo supposito de facili ipsius facti continuatio sequeretur ex dictis per Boer. de cis. 116. & sicut neutro modo clericus poenis per hanc constitutionem pro hoc crimine impositis puniendus veniret, nisi tale delictum perfecisset, & omnino consummasset, idque probatur ex eo, quia hodie de generali consuetudine totius Italiae, imo totius mundi, (per quam iuri communi abrogatum esse censetur) introductum est, ut etiam in atrocissimis & gravissimis attentatū pro consummato non puniatur, nec conatus seu affectus non sequitur effectu etiam si ad actum proximum deventum esset, ita ut licet puniatur eadem lege, non tamen eadem poena ab ipsa lege determinata sed minus seu mitius, & extraordinarie, de qua consuetudine praeter alios, quos recensere possem, attestantur Afflict. in const. regni, asperitatem. par. 2. rubr. 1. num. 2. Gram. decis. 2. num. 8. & infra, & decis. 74. num. 9. & 30. idem Gram. in voto 19. num. 4. & voto 20. nume. 8. Jul. Clar. in pract. crim. quest. 92. sub num. 2. iustus hoc esse existimans, & novissime Prosper Farinac. qui alios Doctores plena manu congerit, in sua pract. crim. tit. de delict. & pen. quest. 7. num.

num. 49. Ego autem perpensa huius criminis detestatione, & gravitate, & cum sit res perniciosi exempli arbitraret (meliori iudicio semper salvo) quod ubi clericus conatus fuerit hoc scelus committere, & ad aliquem actum admodum proximum seu directum in sceleris consummatione peruenisset, deinde propria penitentia ductus sua sponte, & a nemine impeditus a crimine cessauerit incepto, ex doctrina Couar. loco infra citando debere praedictas penas in alias mitiores commutari arg. rex. in l. qui falsam ff. de fals. & glossa in l. qui ea mente ff. de furt. ubi vero per ipsum minime stetit omnem conatum adhibendo ad actus perfectionem sed aliquo exteriori impedimento fuerit impeditus quo minus crimen perageret. exequeretur, & in totum consummasset, veluti quia detectus fuisset ob aliorum superuenientiam, ut in hoc casu veniat puniendus poenis in d. constitutione contentis, & expressis Et ad ita decidendum mouent me scripta per Felin in tract. quando conatus puniatur & in c. 2. de praesumpt. & praecise tradita per Couar. in Clem. si furiosus. par. 2. in initio nu. 6. & infra ita in specie admonet, me Menoch lib. 2. de arbit. iud. casu 360. num. 60. & Rodriq. in d. c. 109. asserens in Regnis Hispania comburi eos, qui hoc peccatum committere conantur, & procurant, quamuis impediti copulam non consummasset Quarto limbo ut huius extrayag. poena saltem quo ad forum conscientiae procedant in clerico qui ex iteratis actibus vitium hoc frequenter, adeo ut ex usu quasi continuo id exerceat, ac boni viri arbitrio illius exercitor dici possit, ex alleg. per Nauar. d. c. 27. nu. 250. non autem in eo qui aliquoties cadit & cecidisset pariter, ideoque minus recte sensisse existimo Ignat. Lopez loco praed. alleg. qui vnicum lapsum sufficere pretendit Nauarri. opinionem impugnando & reprobando de quo etiam miratur Rodriq. in locis citatis eo quod ab quoddam leue & fragile argumentum, cui ipse responderet, & ego ne inutiliter membranas occupem referre omitto. a tam pia, & tanti viri opinione recedat Gregor. XIII. auctoritate confirmata Sed quoniam praed. statum diffidilis est probatio nisi per confessionem ipsorum delinquentium, cum huius delicti natura sit, ut ex communiter accidentibus secrete, & occulte committi soleat, dubitari posset, An & quando dictum solum pueri stuprati & Sodomitam passi faciat iudicium ad torturam contra Stuprantem seu agere. Ad cuius dubij resolutionem praed. alijs videandi sunt Agid. Bos. in tit. de iudic. & confid. ante tort. Plot. in cons. 123. quod est inter consilia criminalia diuersorum, Gram. decis. 40. nu. 16. Card. Paris. cons. 163. volu. 4. & nouissime ac notab. Prosper Farinac. qui communem Doctorum opinionem, & praxim insinuat in pract. crim. tit. de iudic. & tort. q. 42. nu. 89. & infra Quinto, & demum limbo praesentem constitutionem quo ad penas in ea contentas ipsa facto incurrendas quantum ad forum interius, quia clericus tali vitio irretitus non tenetur statim commissi culpa dimittere beneficia officia, & dignitates Ecclesiasticas, absque eo quod praecedat iudicis sententia, non enim tenetur esse executor distandarum poenarum contra se ipsum, ex comm. & frequentiori sententia ut per Synchron. de cathol. instit. c. 9. nu. 209. Nauar. in comment. de dat. & promiss. notab. 31. nu. 42. in fine, Molina in tract. de iust. d. spu. 96. late Gutier. lib. 1. can. q. c. 1. sub nu. 12. concludens, quod sententia tenentium contrarium est a communi Schola Theolog. & canonistarum expressa, quod si. utrum legum penarum transgressores ante latam sententiam poenas ipsas subire teneantur, examinat etiam Rodericus tom. 1. q. regular. q. 6. ar. 10. & latissime Alex. Moneta in trat. de distributione. quotidiana par. 3. q. 7. quoniam quod d. extrayagans tantum respicit forum exterius, & quo ad forum conscientiae in praxi recepta non sit. inuit. Heria. & Tolet. locis superius cit. & ex pluribus demonstrare nititur Graf. par. 1. li. 2. de tit. aurear. c. 90. nu. 3. & infra & ita refert Vgolus in tract. de irregular. cap. 42.

§. 2. sub nu. 4. in fine testatum fuisse quendam ex Societate Iesu Illustr. Card. Sabelium Rom. Pont. Vicarium, cum de hac re Roma contentio esset, consuetū respondisse, hancque sententiam probasse vnum ex penitentiarijs S. Petri de Vrbe, quā, & ipse sequitur.

Hinc deducitur, & primo, quod cum pena priuationis beneficiorum, & c. sit ipso iure ab hac extranag. imposita propter illa verba s. (presentis canonis auctoritate priuamus) quæ cum sint presentis temporis inducūt penā ipso iure ex allegatis per Nauar. in man. c. 279. sub nu. 24. non erit necessaria sententia priuatoria, & sic ut feratur super penā, qua longe distat a declaratoria, in qua per simplicē criminis declarationē venit ipso iure priuatio Sot. lib. 1. de iust. & iur. q. 6. ar. 6. concl. 3. Rota diuers. decis. 728. par. 3. sub num. 2. sed requiritur declaratoria tantum ad factum, non autem ad ius. Achilles de Graf. decis. vnic. num. 5. sub tit. de panis. & alibi diximus alios citantes. Deducitur secūdo quod quis posset facere sibi providere de beneficijs, illaque acceptare et iam ante d. sententiam ex com. opinione ut inquit Mādos. qui quamplurimos Scribentes in hoc cōuenientes, cumulat, in addit ad Lap. al. legat. 16. lit. Ad idem Achil. de Graf. in eadē decis. nu. 2. ipse vero clericus de hoc crimine infamatus remanet in possessione, a qua inauditus amoueri nō potest ex re riori, & com. sententia ut testatur Hoieda de benef. incompat. par. 2. c. 4. sub nu. 9. vel antequā sententia declaratoria promulgetur, imo neq. post datam sententiā, ni ipse reus d. possessione expolietur. Henriq. optime lib. 13. de excom. c. 56. in fine §. 3. Vide Supra in verbo alienatio. nu. 49. & in verbo beneficiorum resignatio.

SPOLIA CLERICORVM.

Congru-
it tit. de
pecu-
lio Cleri-
corum.

Iulij 3.

Eiusdē.

Sixti. V.

PRÆTER Summissas sciendum est, quod in hac materia sunt aliquæ Summorum Pontificum Constitutiones, quarum prima est. Pauli III. Declaratio, & Constitutio super Spolijs ad Cameram Apostolicam spectantibus, ab antiquissimo tempore, citra fol. 240. in Bullario incip. Romani.

Declaratio quod fructus beneficiorum, tempore obitus beneficiatorum in eam sibi debeantur successoribus in beneficijs, & non heredibus dictorum beneficiatorum, & c. Incip. cum sicut nobis nuper. folio 504.

Declaratio regulæ, siue constitutionis, perpetuæ nuper publicatæ super fructibus beneficiorum tempore obitus beneficiatorum in exactis fol. 505.

Quod constitutio perpetua super fructibus beneficiatorum in exactis edita, lo cum non habeat in locis in quibus collectores Camere Apostolicæ esse consueuerunt fol. 506. & sic limitatur dispositio cap. fin. de off. ord. in 6. & c. quia saepe. de electio. in 6. & Clem. statutum eo. tit. & c. cum vos, de offi. ord. quia non referuantur vacantibus Ecclesijs eorum successoribus. Aduerte tamen, quod extat Breue super fructibus pendentibus, & maturatis, & a solo minime separatis, seu non dum exactis vsque ad diem apprehensionis possessionis per beneficiatum spectantibus ad Cameram Apostolicam Sixtus Papa V. ad perpetuam rei memoriam.

Cum sicut accepimus, variæ dubitationes, ac etiam contentiones inter modicum, & pro tempore existentem nostrum, & Sedis Apostolicæ Nuncium in Regno Neapolitano ex vna, & clerum singularum ciuitatum, & diocesum eiusdem Regni, qui super spolijs clericorum, & presbyterorum beneficiatorum, ac aliorum dicti Regni ab humanis pro tempore decedentium cum nobis, & Camera nostra Apostolica transegerunt, & concordarunt, eorumque heredes

præ-